

Calvet, secretari-redactor
de l'Institut d'Estudis
Catalans, 1910-1914.

Notes disperses

Dintre poc temps, la gran aristocràcia i elegància de l'home seran l'anar sol i a peu, perquè tota la vulgaritat del món, organitzada en ramats, estarà motoritzada. (12.IX.1953)

★

Els revolucionaris espanyols no han sabut mai com s'implanta, es protegeix i es manté una determinada forma d'injustícia col·lectiva, que és el que sempre i arreu s'anomena la Justícia. Per això no han governat ni durat mai. (23.IV.1954)

★

Els pobles peninsulars hispànics tenen, no solament una instintiva aversió a les idees netes i clares, sinó una nadiua tendència a confondre i enterbolir-les totes, fins a fer-ne una barreja immunda. Això explica que la Reconquesta pogués durar vuit segles. I que la tirania franquista —que realment no té ni ha tingut mai més suport d'adhesió que la dels que en viuen, una petita minoria— visqui durant ja fa tants anys. (5.I.1955).

★

Definició dels catalans d'Espanya.- Els tres milions escassos de catalans, que des de temps immemorial poblen l'extrem N.E. de la península ibèrica, són uns sotafrancesos, mediterranis i feiners, separats de la seva originària matriu històrica per la serra del Pirineu. I —no havent tingut la sort ni la força necessàries per fer-se i mantenir-se independents, com els seus cosins de Portugal, ni la fortuna de ser absorbits, com els seus germans del Rosselló i de l'alta Cerdanya, per una gran nació harmoniosa com la dolça França— viuen constantment malhumorats i mal enquibits dins el garbell barroer de pobles fet per la islàmica Castella i que en diem Espanya. (29.IV.1956).

GAZIEL INÈDIT

Calvet l'any 1914, poc després d'haver estrenat el pseudònim de Gaziel.

Amb la tremenda humiliació d'Anglaterra i França (Canal de Suez), forçada pels EE.UU. d'Amèrica en benefici de la barbàrie afroasiàtica, i la lenitat amb què es deixa simultàniament que el comunisme rus s'imposi a sang i a foc a Polònia i Hongria —Europa, la nostra vella i noble Europa, està agonitzant. Està naixent un món nou, fonamentalment bàrbar (en el sentit de la cultura heleno-romana-europea), en el qual Europa no comptarà per a res —i prou treballs tindrà si no tornen per a ella els temps en què vivia en constant perill de ser esclavitzada. (26.XI.1956).

*

Tant a Pals com a Begur es fa patent, per a mi, la dualitat fonamental catalana, des d'un sol i admirable punt de mira. Sobretot a Pals. A sol ixent, la planura suau fins a la mar, amb les Medes al fons: paisatge tan bell, però més dolç, que el de Toscana; a ponent, la mateixa planura, perdent-se vers les serres llunyanes, amb les muntanyes d'Olot, el Canigó i el Montseny al fons. D'una banda, la Catalunya més vella, clàssica, mediterrània; de l'altra banda, la Catalunya pirinenca, romànica i gòtica. La vista enfront de Begur, amb la vila i el castell a primer terme, i la mar al fons, és pura cosa grega. (16.X.1960).

*

La Humanitat és —i per això se sol escriure amb majúscula— una pura abstracció irreal, una entelèquia que s'han empescat totstemps els qui volen governar, manar, dreçar i fer anar al gust i la conveniència d'ells el major nombre possible d'unitats humanes —d'homes. (26.I.1961).

*

Un dictador és un Don Joan polític: contamina, no deixa immaculada, verge, cap institució essencial. Corromp tot el que

La maduresa de Gaziel en un dibuix d'Enric Marquès.

toca. I és per això que, quan la seva hora final arriba, ho deixa tot podrit darrera seu —i només vives, més exasperades que mai, les males passions que els règims més humans havien mantingut adormides, per bé que mai mortes, en el fons del poble. (27.VIII.1961).

*

La màxima glòria d'Espanya ningú no l'ha vista encara mai. Ella és la porció d'Europa que fatalment degué inocular-se tot el virus de l'Islam per immunitzar-ne la resta. (27.VIII.1961).

*

Jo no he estat, no sóc, ni podré ser mai altra cosa que un pobre conservador de naixença. Però un conservador d'essències vitals, no de brossa inútil. (27.VIII.1961).

*

A la fi de 1961 morí el crític musical de "La Vanguardia", Zanni, que jo mateix vaig portar al diari el 1926, traient-lo de "El Liberal". Era un home discretíssim, que mai no molestà ningú. Com a crític musical, no res: feia unes ressenyes estereotipades i discretes, sense suc ni bruc.

El 5 de gener de 1962, "La Vanguardia" publicava —després d'haver enterrat Zanni amb grans honors— un article d'un tal Arturo Menéndez Aleyxandre (?), elogiant molt el mort. Article que acabava amb la frase següent: "Que su amor a la música (vol dir el que Zanni sentí per ella) le abra las puertas de la Armonía universal". Enorme! És la parella que faltava a la de Rodríguez Codolà, comentant l'entrada del segle XX, en el mateix diari: "Hoy —deja— empieza una nueva rosca en el tornillo sin fin de la Humanidad". (5.I.1962).